

Előfizetési ár:
Egy évre 4 ft | 3 óra 1 ft
Fél évre 2 ft | 1 óra 40 kr

Egyes szám ára 10 kr.

Szerkesztőség

és kiadóhivatala „Csongrád”
könyvnyomdájában, hova a
kéziratok és előfizetési pén-
zek is küldendők.

CSONGRÁD

TÁRSADALMI ÉS KÖZMŰVELŐDÉSI HETILAP.

Hirdetési díjak:

Egy hasábos sor egyszeri
beiktatása 10 kr., két ha-
sábos 20 kr., három hasábos
30 kr. Legalább háromszori
közlésnél a fele díj számít-
tatik. Bélyegdíj külön 30 kr.

Nyitltérben

minden egyes sor 20 kr.
Bélyegdíj külön 30 kr.
Kéziratok visszaszása nem
válalkozik a szerkesztőség

I. évfolyam.

Felelős szerkesztő:

CSONGRÁDI GÁBOR.

7-ik szám.

A hatás.

Lapunk előző számában „A hatalmasok műve” cím alatt megjelent cikkünk nem maradt hatás nélkül azok előtt, akikre az méltán vonatkozott.

Hatását első sorban s a legnagyobb mérvben Onodi Lajoson érezteté. Ez a jó ur nagy garral jött át a mult hétfőn Szentéről s mint akinek a legjobb rendben van ügye — kényelemmel helyezkedett be a város főjegyzői székébe. Azonban még az nap meggyőződött arról, miszerint nagyon jól tudják már Csongrádon azt, hogy mily előzményekkel s mily körülményekkel áll összefüggésben az ő helyettesítési ügye, meggyőződött arról, hogy a közvélemény mily irányban van hangolva s ebből a következtetést csakhamar levonta arra, hogy neki Csongrádon boldog otthona soha nem lesz, hogy hiába volna minden erőlködés, nem számíthat ő arra, hogy az esetleges főjegyzői választásnál győzelmet arathasson. S megfontolván elméjében mindezen dolgokat egy bölcsöt gondolt: s visszament oda, ahonnan küldötték.

Nem arrogalunk a magunk számára nem érdemelt jutalmat, az elismerés, az érdem dicsőségére szomjasok nem vagyunk, ámde azt minden szerénységünk mellett is hivalkodás nélkül elmondhatjuk, hogy az ügy ily fordulata előidézésénél nem csekély rész illetti meg a mi szerény lapunkat. — Mert annyi bizonyos, hogy ez a helyettesítési ügy márteljesen el volt döntve s az is bizonyos, hogy ez a helyettesítés voltaképp csak előkészítője volt annak, hogy Onodi Lajos a főjegyzőségre később meg is választassék. Már most, ha mi e rátukmálási eljárás ellen ki nem kelünk, ha mi e ránk nézve felette sérelmes, de egyébként is az igazsággal homlok egyenest ellenkező intézkedés ellenében erélyesen állást nem foglalunk; nagyon könnyen megtörténhetik, hogy a vármegyén eldöntött ezen ügy az illetők akarata szerint egész kényelmesen keresztül vezetetik.

Igy azonban belátván az intéző egyének azt, hogy itt hiába minden fondorlat, avval czélt nem érnek, hiába minden hivatalos hatalomból kifolyó tekintély felhasználása az itt nem imponál, elállottak terüktől s Onodi urral a főispáni kinevezések ezen áldozatával másfelé próbálnak szerencsét. Hogy ezt a szerencsét máshol megtalálják e azzal mi vajmi keveset törődünk, de az itt szenvedett kudarc után hisszük,

hogy meg fogják tanulni az illetők azt, hogy nem elég csak hatalmas embernek, egy diszes méltóság birtokosának lenni, hanem minden körülmények közt igazságsan kell eljárni a törvény intézkedését respectálni.

Mert hiába akármilyen régi is, mindig ufog maradni az a mondás: „A zsarnoknak az igazság erején megtörik hatalma.”

Dr.

Csongrád, 1890 február 27-én.

A „községi párt” elnöke Réti Ferenc ma megkezdte a gyűlésezést. Összehívatta párhíveit s nagy hanggal peroralt nekik. Nekünk pedig alkalmat nyújtott, hogy vele foglalkozzunk. Megteasztuk! Megemlékezünk tehát röviden a párt születéséről s azóta folytatott machinatioi eredményéről:

A községi párt megalakítására Réti Ferenc a „Szarvas” körképében még 1885-ik évben megkezdte a gyűlésezést, azán a közügyek terén nála szokatlan erélylyel — különböző helyeken mindaddig folytatta, míg végre a községi párt megalakítása az 1886. év nyarán megtörtént.

Tagadhatatlan dolog, hogy Csongrád városában ugy az 1886-ik évben, valamint az előző években is, — csekély lévén a város jövedelme, a közkormányzat költségei, a multból eredő tartozások törlesztése s a beruházások által igényelt kiadások pedig nagyok, — rendszerint nagy volt a községi adó is s terhes volt annak viselése.

A város ezen súlyos helyzete tehát a való okok elhárításával kész anyagként kínálkozott az igaztásra, s ezt a helyzetet Réti Ferenc és társai unosa-untig ki is szakmányolták.

A községi adó súlyos voltát ezen jó emberek ugyanis az igazság elferdítésével, onnan eredőnek tüntették fel, mintha az akkori előjáróság s a közügyek intézésébe irányadólag befolyást gyakorolt egyének, egyrészt a város szellemi és anyagi előmozdítása tekintetében nem tettek volna meg minden lehető, másrészt pedig a város közjövödelmével lelkiismeretlen sáfarkodást űztek, — s azokat fecsérelték volna.

Réti Ferenc és társai tehát úgy bezzeltek az akkori gyűléseken, hogy a községi párt megalakítása: a város ügyeinek gondosabb vezetése, az állítólagos visszaélések megszüntetése és a város szellemi és anyagi felvirágoztatása érdekében szükséges.

Hiába vitatták akkor ellenkező nézetű emberek röpiratokban is, hogy ha valaki csakugyan a nép javára törekszik, a végett nemcsak nem szükséges, hanem veszedelmes is pártot alakítani; mert a párt tekintet a vélemény szabad nyilvánítását korlátozza; s a több oldalról való megvitatás lehetőségét kizárja, s hogy annak folytán a Réti Ferenc és társai által czélba vett párt alakítás nem a közjó előmozdítására, hanem ellenkezőleg klikk uralomra s annak révén arra fog vezetni, hogy a nép vállán felemelkedett egyének a közjó rovására a maguk önző érdekeit mozdítják elő: mivel a párttá alakulás, tömörülés megadja nekik a módot arra, hogy a párt tagjainak szájait a maguk részére lekötelezvé, ezek támogatásával önző céljait megvalósíthassák. Hiába történt ennek igazolása végett hivatkozás a községi párt megalakításán fáradozott vesérek addigi viselt dolgaira, hiába arra, hogy Réti Ferenc s társainak már eddig is volt bő alkalmuk a közjót munkálni, s mert azt nem tették s a nép jólétével egyáltalán nem törődtek, s tekintetben okoszerűen jövőre sem lehet tölük mi jót sem várni és végre hiába történt utalás az 1880-ik évtől 1886 ik évig a város s illetve a nép javára véghez vitt számos nagy eredményű tetteire: a gyűlésekre eljárni szokott nép, a mit óhajtott s a mivel biztatták is, a terhek könnyeb-

bitésének kieszközlését, s a város anyagi s szellemi jólétének rohamos megermentését még Réti Ferenc és társainak is elhitte s a községi párt megalakításához hozzájárult.

A községi párt tehát a közjó s illetve a nép jóléte előmozdításának cége alatt alakult meg s ezen feltétel alatt járult annak megalakításához a község érintett része, s ezen és a választások alkalmából a „vezérbizottság” által kiűzött öleok, nevezetesen:

„hogy visszaszerezze a község önrendelkezési s a farizeusok által elvett polgári és politikai jogait,”

„hogy megszüntesse az egy-két ember uralmát s kezébe adja azt az összes polgárságnak;”

„hogy kihuzza a városnak a kevesek uralma folytán sártengerbe jutott szekere.” — ezek sikerreihetése végett választotta meg megyei és városi képviselőkké és előjárósági tagokká kizárólag azon egyéneket, kiket Réti Ferenc s társai ajánlottak; s juttatta ez által Réti Ferencet és társait a megyei közgyűléseken tekintelyes pozícióhoz, a városi közgyűlésen pedig kizárólagos és feltélen uralomhoz.

A községi párt s illetve Réti Ferenc és társai ezen kedvező helyzetéhez járult még az is, hogy a városi közgyűlés ellenkező nézetű tagjai 3 év alatt pár esetet kivéve kitértek utjokból a végett, hogy ha valami jót tudnak és akarnak tenni, azt minél könnyebben megtehessek, s ígéreiket, ha egészenben nem is, legalább részben bevalthassák.

S miután Réti Ferenc és társai ezen pártlannul kedvező helyzetük dacára sem váltották be igéretükből csak egyet is, mert hisz a községi adó nagyobb, mint valaha a város szellemileg és anyagilag sem előre haladt, hanem vissza esett. Miután továbbá felsőbb beavatkozás folytán a kizárólag saját tetszésük szerint alakított előjáróság nemcsak gyorsabban és helyesebben nem látta el a község és egyes polgárok ügyeit, mint az előbbeni; hanem ellenkezőleg: épen a községi párt s az általa megteremtett előjáróság uralma alatt nőtt oly nagyra a zavar és rendtelenség a pénztárnál, hogy az, a felsőbb hatóság beavatkozását tetten szűkségessé, épen a község-párti előjáróság tagjai érzéven a pénzkezelés iránt oly ellenállhatlan vonalmat, hogy a fenálló törvény és szabályrendelet ellenére, majdnem mindenki kaparított megának egy-egy kasszát, melynek bevételeit ellenőrzés és számadás nélkül kezelte; miután még a községi párt uralma s a községi pári előjáróság kormányzata alatt városunkat oly csapások érték, melyek, ha az előbbi, a községi párt vezeterei kívánata folytán a közjó előmozdításának ürügye alatt a községi párt által következetesen mellőzött férfiak állottak volna az ügyek élén, nem következtek volna be, s melyek folytán ugy a város egyeteme, mint a polgárok legnagyobb része is adósságot adósságra volt kénytelen halmozni, s miután végre ezzel szemben a községi párt vezér egyéniségei s az előjáróság tagja közül, a közromlás közepette is, többen találtak utat és módot, vagyoni viszonyaik rendezésére. Ezen tapasztalatok nyomán, most már több, előbb a községi párthoz tartozott polgár keserű humorral mondogattja társainak „de hallja kend ezeöltt három évvel, nem a város, hanem a községi párt vezeterei némelyikének volt sárban a szekere, melyet míg segítségünkkel onnan kihuztak addig a város szekere jutott igazán sártengerbe.”

Mindezek folytán a községi párt jóhiszemű tagjainak, a vezérekben való bizalma alaposan meg ingott, s a községi párt annyira megvedlett, hogy például legutóbbi megyei képviselő választásánál, még a községi párt helyiségében rendezett ingyen vacsora s annak dacára is, hogy a városban állandó lakással nem bíró s a tanyai tanítók által kapacitálendő választók törvényellenesen, a második választókertületbe, hol Réti Ferenc fel lépett, osztattak be, mégis oly bizonytalannak mutatkozott a választás kimenetele, hogy, a rendszerinti kortések, s némely városi, és ata-

ünnepi nap dacára a városba hazajött öt tanyai tanuló igénybe vett közreműködésén kívül, még Tekulia János volt városi bírónak, Bojnicér Antal városi főorvosnak is házulni, s magának Réti Ferencnek és legbűbb szatellésinek is folyton a választás színhelyén kellett tartózkodni, nehogy a hitükben megfoglyatkozott választók az ellen párt szavazólappjaival szavazzanak.

Ennek a tapasztalatnak hatása alatt, mivel egy fontos választás a közösi képviselők választása következik, mely esetleg Réti Ferenc és társai szomorú emlékeztető uralmának véget vehet találtak jónak Réti Ferenc és társai a gyűlésezést megkezdeni gondolván, hogy „hiszékeny nép ez a csongrádi, melyet máskor is sikerült nekik félrevezetni, és saját céljaikra felhasználni, hátha most is hallgat rájuk” s az eddigi tapasztalatok dacára is a következő három évre is meghosszabbítja kárhozatos uralmukat.

Mi azonban azon meggyőződésben vagyunk, hogy ez még az esetben sem fog bekövetkezni, ha Réti Ferenc és társai eddigi szokásukhoz híven hatóság támogatást fognak igénybe venni.

Ebbeli nézetünk bővebb megokolást azonban jövő közleményünkre tarjuk fenn.

Vármegyei közgyűlés.

A f. é. február hó 20 s 21 napján megtartott vármegyei évi rendes tavaszi közgyűlés lefolyásáról szóló tudósításunk későn érkezvén be hozzánk előző számunkban nem hozhattuk, miért is arról csak jelen számunkban s csak a bennünket érdeklő rész tekintetében emlékeztünk meg.

A gyűlés elején tették le az esküt a vármegye főszolgabírái s Szentes város főkapitánya mint az erdő rendőri ügyekben első fokozatú bírák.

A Csanyon engedélyezett gyógyszer-tárra vonatkozó rendelet bejelentése tudomásul vétetett.

Elintézés alá került a „Horgosi Kársz alap enál üresedésben levő egy ösztöndíjas hely betöltése tárgyában kelt alispáni jelentés. A hét pályázó s az állandó választmány által ajánlottak között volt egy csongrádi is, Boda János a gymnasium V. osztályának tehetséges tanulója, ki azonban csak 37 szavazatot nyert Magyar Lajos VI. gym. tanuló 43 szavazata ellenében.

Elhatározatott végre, hogy Csongrád vármegye is felir a képviselőházhoz a honossági törvény 31. §-ának módosítása tárgyában.

A „CSONGRÁD“ TÁRCZÁJA.

A kik nagyon büszkék voltak.

— BESZÉLY. —

A leányok kettősével, hármásával sétálgattak körül a díszes teremben; egyiknek-másiknak már mulattatója is van.

Ilonka édes anyjával a terem egyik sarkában ül s magára vidámságot erőltetve cseveg Csörgő Gyurival.

Sándor a terem ajtajában áll, s midőn Ilonkát meglátta a szunyadásra kényszerített érzelem felébredt. Sikertült az erős vonzalomnak ellent állania. De midőn a zenekar rázendítette az első csárdást, s minden ifju mintegy varázs ütésre táncosnőjéhez rohant, s a leányok oly édes átadással engedték karsu derekukat átfogni: Sándor nem bír ellentállani tovább szívének, s mintegy öntudatlanul futott Ilonkához s őt a táncba vitte.

Mily érzelmek kelttek e két fiatal leány szívében, bajos volna elmondani; de talán fölösleges is; ki ne ösmerné azt? Van-e leány, ki egy csárdás a dalító hangjainál ne pihent volna még egy szeretett férfi karján, s van-e ifju, ki ne tudná mi az, ha a szeretett nő szívére a sajátja mellett hallja dobogni? ... Sándor nem látott maga körül semmit, elmerült teljesen ama varázslatu légkörben, mely Ilonkát körülvette.

— Szeret-e még Ilonka? kérdé végre, lágy odaadó hangon, s mintegy szemével akarta elnyelni a boldogító „igent” mit Ilonka lazassan pihető ajkairól várt — De jaj!

Ilonka szemei véletlenül éppen a Csörgő Teri gúnyosan mosolygó arcára esett, s mihtha ez az arc azt mondaná, mégis csak gyenge vagy te

Arvédelmi ügy.

Kállai Albert a csongrád-sövényházi ármentesítő s belvizzabályozó társulat miniszteri biztosa legközelebb egy felhívást intézett városunk tanácsához, melyben többek között a bökényi gátban a tavalyi árvédelem alkalmával támadt lyukak kiásatása s földdel való betömötése iránti intézkedést kíván. E felhívásra a tanács igen helyes határozattal adta meg a választ a miniszteri biztos urnak.

E határozat indokai különösen kiemelik, hogy e vonalrész a múlt évben, midőn még az átmetszési vezérgát kiépítve nem volt a társulat területének árvíz elleni megvédésére szolgált s a társulat fedezte egy ezen, valamint a csongrád-szentesi országuti védgát árvízvédelmi költségeit, továbbá, hogy városunk érdekelt birtokos közönsége egy a társulat védgátjai kiépítésének, valamint az árvédelem költségeihez tényleg járul s így jogszerűleg nem lehet kötelezhető, hogy saját költségén még külön árvédelmet is teljesítsen. Ezek alapján s még annak alapján is, mert éppen a csongrád-sövényházi ármentesítő s belvizzabályozó társulata megalakulása folytán a közkölségvetésben e címen mi összeg sem irányoztatott elő s a vízjogi törvény értelmében s annak rendelkezéseihöz képest megalakított árvédelmi társulat összes védvonalain, vagy azok kiegészítő részét képező gátakon a védekezést saját költségén tartozik teljesíteni — városunk tanácsa a miniszteri biztos ur felhívását teljesítendőnek nem tartotta s azt azzal küldötte vissza, miszerint tessék csak azokon a gátakon levő bizonyos hiányokat a társulatnak saját költségén kijavíttatni.

Dohánytermelőink figyelmébe.

Közeledvén az időszak, midőn az okszerű dohánytermeléshez a kellő előkészületek megtétele szükségessé válik felhívjuk dohánytermelőink figyelmét a meghatározott dohányfaj termelése, a dohány palánta nevelése s a dohánytermelésre szánt földrésztetek kellő előkészítése tekintetében becses utasítást tartalmazó jelen közleményünkre. Tartsák az itt elmondottakat do-

hánytermelőink szem előtt s a dohányművelés vezetésével megbízott feles kertészeiket ily irányban tanítsák ki, kiváló előnynyel fog ez hatni mindenesetre az okszerű dohánytermés sikeres eszközésére.

A jó minőségű és ugy a jövedék céljainak, mint a t. termelők érdekeiuek, s a jó hozam és beváltási eredménynek minél nagyobb mérvben megfelelő dohánytermelés előállításának egyik alap főfeltétele, hogy a dohány palánták elég jókor kiültethessenek; mert a dohánytőkék csak így fognak jó talajban okszerű művelés mellett kellően fejlődni; azokon a levelek kellő időben megérni és annak idejében letörve és felfűzve beszáradni.

Gondoskodnunk kell tehát arról, hogy a kiültetés idejébe mire május hó első fele a legkedvezőbb, már elég nagy és élet-erős dohánypalántákkal rendelkezünk, mit csak úgy fogunk elérni, ha a dohánypalántákat forró meleg és hidegpalántás ágyakban okszerűen neveljük, mire nézve a következő több évi gyakorlati tapasztalatok alapján mindentűt j'nak és sikerdusnak bizonyult eljárás módokat ajánlhatjuk.

A palántás ágyakat legcélszerűbb olyan kertészlakhoz közel eső emelkedett helyen készíteni, mely délnek fekszik, a szelek ellen óva, illetve e célból náddal, rőzszével, vagy deszka kerítéssel bekerítve van, a nagy épületek, vagy kerítések déli oldalán fekszik és annak közelében locsolásra alkalmas víz rendelkezésre áll.

Az ugynevezett forró ágyak készítésének nálunk leginkább divó és legjutányosabb módja, hogy az arra kijelölt helyen, minden katasztrális hold dohánytermelési területre: egy méter szélességben és 6 méter hosszúságban mártius hó első hetében a földet 30—50 cmnyire kiássuk, mely gödörbe aztán rétegenként, jól és egyenletesen megtaposva, sőt ha száraz volna, meg is locsolva, ha csak lehetséges friss szalmás lótrágyát (mert ez leghamarább megy át erjedésbe, legnagyobb meleget fejt ki és melegítő erejét három hóig is megtartja) rakunk addig míg a gödör trágyával megtelvé, az még, mintegy 20 centiméternyire a föld felületén túl is emelkedik. Ezután ráterítünk

leből könnyen lehet gyűlölni... ő is gyűlölni akar a Sándort.

Sándor pedig az udvarásokba bele unt. Vágyott a nyugalmas, édes családi élet után. — Minden áron nőül akart. De kit vegyen el? Végig gondolta az ösmar lányok egész sorait s nem talált közöttük egyet sem kihez jobban vonzódott volna. De hát milyen legyen az kit erre érdemesnek talál? s kezdett k pteleb n egy alakot alkotni, egy nőt azokkal a szép lúki tulajdonságokkal minőket ő az ő élete perjában birni óhajt. S az alatt megszületett o t ált előtte... Ilonka alakja.

Tárcsületlen ugrot fel, s mit kit üldöznek futot ki szob jából. Ment társaságba, ment mulatásba barátai közé, udvarolt, do gozott szorgalmassal, s ez alaktól nem tudott még sem megszabadulni, követt: az híven nappal ugy, mint álomban.

Édes anyjától azt tanulta, hogy ha valamitől fél, vagy megrémül nézze meg az közelről, győződjön meg a rem mben lééről. No hát ennek a rémnek is a szem: közé akart nézni, s egy napon beállított Ilonkáékhoz.

Mindenki meg volt lepve a háznál, csak Ilonka maradt hűvös, kimért, közömbös.

Még azt sem kérte, miért nem jött, sem hogy most miért jött?

Mikor Sándor leány arc t meglátta megrebbent mi tha halaványabb lett volna, ugy tetézék neki, mintha Ilonka ide acélas modorú ai kissé nehézkesebbek volnának. Látta rajta, hogy szenved, de nem emlí e a én udvariasságból, talán büszkeségből.

Az idő haladt s Sándor csak későn kezdte a fölötté gondolkodni, hogy miért őtt: Ilonkát akart még egyszer megkérdezni, ha csakugyan nem szereti-e már?

Ilonka azonban a beszélgetés alatt oly ügyesen el tudott kerülni minden vonatkozást a múltára, hogy Sándor minden igyekezte dugába dőtt.

Ilonka! Elfelejtetted hamar azt az érzékeny sértést, mit az a fiatal ember kihez oly nagyon oda simulsz — a te szerető szíved ellen elkövetett. S Ilonka felébredt szerelme álmból s fájó tekintettel vette ábrándos szemeiből Sándorra azt monda: — Kérdezze meg az ügyvédnétől azt.

Sándor nem érté a válasz valódi értelmét, s mintegy a mennyből vélt alábullani, azt hitt, hogy Ilonka válasz azt j-lent: „akkor kérdezz, ha ügyvéd leszel.”

A bál további l folyása alatt igen természetesen Sándor Ilonkának felé sem nézett csak Csörgő Terivel mulatott, tudta, hogy Ilonkát ezzel bosszantja. Ilonka pedig azért sem bosszankodott, hanem jól mulatott és szokalmul jó kedvű volt... legalább ugy látszott.

A táncmulatság utáni napok ismét csendes egyformaságban teltek, s a kis város közönsége megszokta Sándort és Ilonkát nem egymáéának szánni.

Végre megjött az ügyvédi diploma is. Itt tehát a boszu órája.

Minden felőlről jöttek az üdvözlések, többek-közül még Ilonka édes apjától is sezt Sándor gúnyos örömmel fogadta Fel tehát a boszura!... De hogyan is kezdj?

Udvarolt türekszóak; mulatsága telt benne, ha ma egyik, holnap másik leánnyal hozták combi-natióba. — Mit el nem követett Csörgő Teri is, hogy Sándor figyelmét magára vonja. No de kevés fiatal ember is részesült a lányo házak részéről, annyi figyelemben, mint Bárodí Sándor. Szóval kedvelt egyéniség volt.

Ilonka pedig otthon ült s nem tudta fejébe kiütni azokat a lavinaként megütött hrekét, miket Sándorról hozzája összehoztak... Gyűlöletet, ellenszenvet akart szívébe öltetni szerelme helyére, hiszen annyit hallotta, olvasta, már hogy a szere-

egyenletesen elterítve, mintegy 15—20 cm. magasságu rétegben már jó előre elkészített, minden gáztól és gyomtól gondosan megtisztított, lehetőleg megrostált és porhanyóvá megművelt, elegendő kövér és termékeny gyp — trágyagödör fenék, — vagy kerti földet, mely azonban lényegesen ne különbözzék a dohányföld talajától, melybe a dohánypalántákat annak idejében ki fogjuk ültetni, azt szépen elgerebléljük, el egyengetjük, úgy, hogy az egészen lapos felületet mutasson.

Ha módunkban áll, igen ajánlatos ezen forró ágyakat deszkaládával látni el, melynek legfeljebb 3—4 frtra rugó költségét, — mi 4—5 évre szól meddig ezen deszkakeret bizonynyal használható lesz, — a dohánytermelő soha se sajnálja, mert azt százszorosan kifizeti a szép és több palántanyerés. E lánának délfele rézsutos fekvése legyen mit úgy kiszitunk el, hogy a déli hosszoldalon egy deszkát, a másik északi hosszoldalon pedig két deszkát egymás felé teszünk. Egy—egy, a melegágyak sarkaira vert czövekhez szegezve, mire azután takaróul vastag szalma, vagy gyékény haszurákat, avagy mi még jobb ritka kőcvaszonnal, vagy erős papírral beolajozva, bevont léczrámákat, végre leghelyesebben beüvegezett ráámákat is alkalmaznak, mi által kellő takarót érhetünk el.

Az így elkészített és felszerelt forró ágyakat letakarva így hagyjuk 4—5 napig állni, — negyed napra megnézzük, nem mutat-e a földréteg süppedéseket és ha igen, ezeket rostált kerti földdel kiegyenlítjük, azután finom rostáju öntözővel a nagyos vízzel megöntözzük és ismét betakarjuk egy éjjelre. — Ötöd napon azután egy könnyű vasgereblyével meggerebléljük a forró ágy földjét, azután azt egy könnyű deszkalapogatóval, lelapogatván, az előirt fajú dohánymaggal még pedig úgy, hogy a beáztatással megdagasztott, de nem csiráztatott, vagy mi még legjobb, száraz dohánymagból minden holdra, vagyis egy—egy forró ágyra két centiliter, vagyis 0.02 liter magot vesszünk és azt százszoros sahamu, vagy egyenlő arányban durva korpa és szárított tyuktrágya porból álló keverekkel összevegyítve

a forró ágy földjébe egy (1) cmnyi távolságban és ugyanily mélységben, barázdákat húzunk és a magkeveréket markunkból ujjaink közt eresztve ki, kezünket lehetőleg a szél ellen a földszinen vive, beleszorjuk. — Ennek megtörténtével az ágyat nyeles deszkával egyenletesen és gyengén lelapogatjuk vékonyan homokkal, hamuval, vagy érett, porhanyóvá tett juhtrágyával behintjük, hogy a föld felületét a megkeresedéstől megóvjuk, azután sűrű rostáju kannával lehetőleg lágy és állott vízzel meglocsolni, jól letakarjuk.

Jövőre a melegágyakat írjuk le.

H I R E K.

— Előfizetési pénzek és hirdetési díjak a mai naptól kezdve egy edüllapunk kiadói hivatalában (főter, Schwartz-féle ház) és a lapkihordó által felmutatandó s üzletvezetőnk aláírásával ellátott nyugtára eszközölhetők. Kérjük tehát ezt tudomásul venni. A kiadóhiv.

— A csongrádvármegyei állapotok megvizsgálására Széll Ignác miniszteri tanácsos, mint miniszteri biztos küldetett ki. E körülményről a miniszter a vármegyét értesítette is azzal, miszerint biztos ur még e hó elején meg fog itt jelenni.

— Onodi Lajos a helyettesített főjegyző a múlt héfőn hozzánk megérkezett, azonban már másnap minden bucsu nélkül itt hagyott bennünket. Szegény Csongrád árván maradt!

— Eljegyzés. László Bálint helybeli derék tanító a napokban jegyezte el Gullay Ilona kisasszonyt, műveltségéről előnyösen ismert helybeli tanítónőt.

— Az első vizit. Városunkban most élénk megbesszés tárgyat képezi új főszolgabíróknak egy vizite, melyet f. hó 26-án a reggeli órákban tett Szögi Pál polgártársunknál. Szögi Pál ugyanis a városi képviselő választás alapjául szolgáló választók névjegyzékének összeállítására ellenfelebbesést adott be, s a főszolgabíró azért vitelt nála, hogy fellebbesését vonja vissza, mert az a választás gyorskeresetűl vitelt akadályosza, Szögi a muszka nátha gyötrelmei alatt végtelenül megijedt a megintestől viteltől s a visszavonó nyilatkozatot aláírta, de mikor a viteltől hatalmas látogatását befajeste, rögtön újabb nyilatkozatot adott be, hogy biz ő felebbesését nem vonja vissza, s visszavonó nyilatkozatát semmiesnek nyilvánítja, mert azt nagyfokú

ügyvédé lett sorra próbálta valamennyi ház kapuját, s mintán másutt ő nem tetszett, vagy önnök nem tetszett visszajöni ide, az eldobott, vagy önnök szivet ismét felszedni? Vagy csak ismét egy időre csupán míg más jobb akad? — Szegélye magát! ez gyalázat, ez féltés nem illő ocsmányosság! De különösen én soha sem érdemeltem ezt öntől!

Ilonka utolsó szavai a'att etérzék-nyilt, s hogy gyengeségét el ne árulja ki ie ett a szobából, uert hiába, bár erős lélek lakott benne, de megis csak nő volt.

Sándor egyedül maradt, megszmistülve érezte, hogy a vádak miket Ilonka szemé közé vágott, mind igazak az utolsó szögig, de érezte azt is, hogy Ilonka előtt talán igazolhatná magát?

Egyenesen haza ment s átadta magát ötéti, kínos gondolatainak.

Mit tegyen? Magyarázatot adjon, vagy épen bocsánatot kérjen? Nem! semmiesetre sem; nem tudná elviselni, hogy Ilonka egész életén át szemé vesse gyengeségét. — Miért is hallgatott a menda-mondákra, ha igazán szerette volna nem hallgatott volna rájuk. De hát nem-e épen egy oly pletyka után indult ő is?

Igy üldözték agyában egymást a gondolatok, s nem tudta elhatározni mit tegyen? S nem volt senki a kítő tanácsot kérhetett volna.

Multak ismét a napok, hetek és Sándor otthonába zárkozva telpelődött magában; kitűdött benne a serelem a sértett büszkeséggel, százszor nyult a to'lért, hogy levelet írjon s százszor dobta azt félre; nem akarta kitenni magát sem az elutasításnak, sem a kegyelemnek; ő megtette a mit tehetett, most már jöjjön ő.

Egy napon Ilonkák háziörvössa jött Sándorhoz.

(Folyt. köv.)

savarában írta alá azt, gondolva, hogy ha ily nagy ur vissi hosszú azt muszaj alá írni. Most pedig mi csak azt kérjük, hogy miről jök az ilyen erőszakoskodások? Ha a szolgabíró ur tulbuszalomból teszi, hibáztatjuk érte azért, mert ez sem nem illő, sem nem méltó egy főszolgabíróhoz. Ha már épen olyan nagyon busgolkodik a közérdek előmozdításán, hát intéskedjék, hogy a kórházi illeték ügye végre megoldást nyerjen. Ezt bizonyára helyesebben teszi, mintha vizitel s amellet méltóbb is volna es ő hozzá. Mi azonban sejtjük, hogy e vízzel a főszolgabíró ur korántsem ohajtott a közjóra tövös dolgot cselekedni, hanem egy pártnak kísérlett meg esáltal bizonyos szolgálatot teljesíteni. No hát ez csakugyan nem járja. Tiszelt főszolgabíró ur a saját érdekében jóakarattalag tanácsoljuk ne menjen bele az ilyen dolgokba. Figyeljen rá! Nem jóra vezet az ilyen!

— Egy kényes, s mélyen megrendítő eset híre ejté ma egy hete isgalomba városunkat. Az eset kínosságát különösen az növelte, mert szereplője egy mindenki által igazán szelid erkölcsűnek ismert fiatal szép leány. S erről a leányról az a bünvádi feljelentés lett megéve, hogy egy erkölcstelen viszony okozta szegény érzettől, menekülendő ujjütött gyermekét képzelhetetlen kegyetlenséggel karta a világ előtt elrejeteni. A tett közelebbi körülményeit a már folyamatba tett vizsgálat lesz hivatra felderíteni, mi csak annyit jegyztünk meg, hogy ez eset mely különben nálunk mos anában nem is az első, szomora világot vet a jelen társadalom erkölcsi viszonyaira, s világos jellel mutat arra, miszerint a már egyszer könnyelműen elkövetett esek lyebb bün is, hogy magát takargassa, még nagyobb bün végrehajtása gondolatától sem irtózik vissza.

— „Csongrádi Lapok“ címmel városunkban egy másik hetilap fog már a legközelebbi napokban megindulni.

— Lapunk előző száma első volt, mely helybeli nyomdánkban kikertült. A nyomda s felszerelvényei ide szállítása alkalmával bettünk összehányódtak, ez az oka annak, hogy előző számunkban olvasóink amnyi sajtóbibáival találkoztak. A kezdet nehézségeivel küzdünk, kérjük tehát tisztelt olvasóink szives elmézését.

— A helybeli ipartestület megalakítása ügyében a f. hó 23-ára hirdetett gyűlés vásár vasárnapjára esvén, s a mai napra halasztott, s ma délután fog az a városházánál Dr. Cicatricie Lajos főszolgabíró elnökelete alatt megtartani.

— Kézi munka iskolát nyitott e hó 1-én városunkban Ehrlich Paula kisasszony Ehrlich Laura óvónő testvére. 6—15 éves lányoknak készséggel nyujt oktatást, s a jelentkezni ohajtok a feltételek megtudása végett vele naponként az ovoda helyiségében (régi zsidó iskola) értekezhetnek.

— A lapát utca szabályozása szempontjából városunk előjárósága ez utca innenső szélén fekvő 2070 négyzetöglányi háztelekre vonatkozólag a kisa-játítási eljárást folyamatba tette. Midőn azt örömmel fogadják, kérjük nem-e volna célszerű ugyan ily intézkedést tenni a Tari László-féle ház mellett, hogy az indóházától a városba azon a helyen közeli egyenes ut vezetessen be, valamint a Szarvas kocsmanak ama bizonyos disztelen s egészségtelen mellék helyiségét nem-e volna nagyon is tanácsos az utca szabályozás mai korszakában arról az azt semmikép meg nem illető helyről eltávolítani?

— Az 1888-ik évi tiszai árviz kiütése következtén leírásba hozott 6370 frt 69 kr. földadó után az 1888-ik évre kiírott községi adó 3147 frt 12 krtban a város telekadományilvántartói hivatal által kiszámítottván, ezen összeg a károsodottak javára ez évi adójukba lesz betudandó. Figyelmeztetjük tehát azokat, kik az árviz kár következtén állami földadó leengedésben részesültek, hogy akkor, ha az előjáróság által az adóterítésnek adókünyvecskeikbe leendő bevezetése végett beidőzhetnek saját érdekükben jelenjenek meg.

— Az 1890 évre szóló földadó kivétési lajstrom 8 napi közzemlére ki van téve. Kiknek az ellen után kifogásaik volnának felzollamlásaikat a törvényben meghatározott idő alatt beadják, mert elkésve érkezett felzollamlások figyelembe vétetni nem fognak.

— Dohánytermelési engedélyk. A régi 71 dohánytermelő közül az évre 57-en kapták meg, részint egészben, részint részben a dohánytermelési engedélyt. Terület szaporitást senki nem kért. A új jelentkezők kérvényai még nem érkeztek vissza.

No majd legközelebb.

De így telt el a legközelebbi s a későbbi látog tások sora is.

S a városban ismét híre szállt, hogy Báródi Sándor visszatért első szerelméhez; Csörgő Teri pedig sietett Ilonkának gratulálni:

— Hát csak meggondolta Sándor mégis s el fog venni az ügyvédi diplomával is! S gunyosan nevetett.

Alig ment el Teri jött Sándor, ki elvégre megunt a bizonytalanságot s tudni akarta, hogy a kísértő rém angyal-e? vagy ördög?

— Ilonka! szölt minden bevesetés nélkül — én már meguntam e fessességét; hiszen nem így voltunk ni ezélt!

— Gyermekkorunkban.

— Kegyed azt gyermekjé'eknek tartja, ha két sziv egymásért ver?

— Azt nem!

— Nos tehát... én még ma is szeretem — s Ilonkához lépve megfogta annak remegő kezét.

— Ilonka visszarántá kezét, mintha megégette volna s helyéről f-lugorva szigoruan nézett Sándorra.

— Báródi ur! Mit vél ön f-lőlem?

— De Ilonka — szölt Sándor rémülten — hát mi baba? Sz lon miéért ez ellenszen?

— Miért?! kérdé fáj'gunyos mosollyal Ilonka s fultánadt emlékében mindazon sértés, melyet Sándor ellene elkövetett, vagy melyket ő töprengései elképzelt.

— Miért?! kérdé újra — hát azt hiszi ön, hogy a nő szívével kényük szerint játszhatnak az urak, ha tetszik f-lveszem, ha tetszik eldobom?

— De Ilonka...

— Eh, ne tet-sse magát. Ön kijel nté, hogy ha az ügyvédi dip'omát megszerzi engem feleségül nem vesz el! Tagadja?! — Őa mintán valóban

